

ORKDAL MENIGHETSBLAD

Nr. 9

NOVEMBER 1967

16. årgang

DET blir gitt mange dystre svar på det spørsmål: utslettelse for menneskeheten, kuledøden for vår jord. Eller man svarer at vår arme klode blir så overbefolket at dens beboere vil sulte i hjel. Det er nok av dystre perspektiv når det gjelder både vår nære og vår fjerne framtid.

Guds ord har et annet svar: En ny himmel og en ny jord, nyskapt og fullkommengjort av ham som er tilværelsens herre. Og målet for slektene er hverken kuledøden eller

store håpløshet borte fra Guds trone. — Alltid spørres det om vi vil velge den veien som fører fram, og så gå den trutt og tålmodig fra dag til dag.

Jeg er veien, sa Jesus. Den som følger meg, skal ikke gå i mørke, men ha livets lys. — Så minner Alle helgens dag oss også om veien vi skal gå for å nå målet. Den heter tro på og lydighet mot og følgeskap med Herren Jesus.

Selv en vandring på tusen mil består av enkelte skritt, heter det.

Hvor bær det hen?

askehaugen, men lyset omkring Guds trone.

Det minner Alle helgens dag oss om. Teksten framfor andre på denne dag er ordene fra Åpenbaringen: «Deretter fikk jeg se en flokk så stor at ingen kunne telle den, av alle folkeslag og ætter og folk og tungemål. Kledd i side, hvite klær stod de foran tronen og Lammet med palmegrener i hendene og ropet med høy røst:

«Frelsen hører vår Gud til,
han som sitter på tronen, og
Lammet!»

Det er målet Gud har satt, for de talløse slekter, og for hver enkelt av oss.

Likevel må vi spørre: Hvor bær det hen? — Ordet taler nemlig ikke bare om målet, men også om veien til det. Og det legger ikke skjul på at det også er en annen mulighet: det store mørke og den

Slik er det også her. Hver dag tar vi noen skritt. Hva for en vei går du? Hvor bær det hen?

H.

*All gjerning bar vel mere frukt
hvis ordet — ja — ble mere brukt.
Og skuffelsene ferre da,
hvis ordet — nei — en sjelden sa.
Men begge ord må være med,
om bare brukt på rette sted.*

Gunnar Berglie.

STØTT OPP OM MENIGHETSØSTERENS ARBEID PÅ ORKANGER.

En tilstelning til inntekt for menighetsforeningen blir holdt på «Borgstua», Bårds-
haug Herregård, mandag 20.
nov. kl. 18. Det blir piano-
musikk, duett og korsang,
opplesing bl.a. v. Reidun
Prestmo Skjærseth og Kjell-
frid Müller. Lynutlodning.

Alle-helgen

DEN store, hvite flokk å se

Som tusen berge full av sne

Med skog omkring

Av palmesving,

For tronen hvo er de?

Det er den helteskare som

Av hin den store trengsel kom

Og har sig todd

I lammets blod

Til himlens helligdom.

Der holder de nu kirkegang

Med uophørlig jubelklang

I høie kor,

Hvor Gud han bor

Blandt alle englers sang.

Her gikk de under stor forakt,

Men se dem nu i deres prakt

For tronen stå

Med kroner på

I himlens prestedrakt!

Sant er det, i så mangen nød

En tårestøm på kinnen fløt,

Men Gud har dem,

Straks de kom hjem,

Avtørret på sitt skjød.

Nu holder de og har til best

Hos ham en evig løvsalsfest,

Og lammet selv

Ved livets elv

Er både vert og gjest.

L. rev. 619. Brorson.

450 år gamle hammerslag høres ennå

I høst høres gjenlyden av hammerslagene på kirkedøren i Wittenberg igjen over hele verden. Den 31. oktober 1517 slo Martin Luther opp sine 95 tesar. Denne høsten — 450 år etter — minnes vi denne begivenheten fordi den varslet at noe nytt og avgjørende var på vei til å bryte fram.

Få land har større grunn til å minnes Luthers reformatoriske verk som Norge. Selv om situasjonen i vårt moderne samfunn er vidt forskjellig fra reformasjonstidens Tyskland, vet vi at den lutherske kristendomsforståelse har satt sitt preg på vårt folk i århundrer og har gitt oss en arv som ennå ikke er

brukt opp. Gjenopplagelsen av «rettferdiggjørelsen ved troen alene» er like aktuell i dag som på 1500-tallet, og reformatorens syn på kirken, på menneskelivet og kristenlivet har fremdeles noe å gi oss.

Det er få mennesker som virkelig kan sies å ha forandret historiens kurs. En av dem var Martin Luther, augustiner-munken som ikke fikk det til å stemme i sitt gudsførelse og kastet seg ut i menneskelivet. En av hans biografier har søgt at «Luther er ikke et menneske, han er et fenomen». Vi kan også si det slik at Martin Luther var et usedvanlig utrustet menneske som Gud brukte til å ruske opp i en kirke som hadde rotet seg for langt ut på avveier.

Men nettopp vi, som i særlig grad har fått en luthersk arv å bære, har et særlig ansvar til å holde reformasjonen frisk iblant oss. Tar vi ikke opp dette ansvaret, har vi lite å feire 450 årsjubileum for.

Ved troen alene

Intet kjød blir rettferdiggjort for Gud ved lovgjæringer.

Rom. 3, 20.

Jeg har så ofte formant til at en nøye skal skjelve mellom gjerninger og tro. For skjønt dette er blitt så meget framholdt og drevet på med at enhver vet det, brister det likevel overalt når det kommer til stykket, og en skal treffe avgjørelse og bedømme saken slik at en treffer det riktige. Troen, sier jeg, skal en holde fast ved i samvittigheten overfor Gud og ikke la noen lov få slå løs på den, det være menneskers eller Guds lov.

Når du derfor hører noen si: Slik og slik må du gjøre, og vil tvinge den ene eller den andre gjerningen inn på din samvittighet og blande den inn i ditt forhold til Gud, så vit at dette visselig er djevelens lære. Du må da skille disse to, tro og gjerninger, så langt fra hverandre som himmel og jord, dag og natt, slik at troen alene er og forblir i hjertet. Gjeringene må bringes ut i det ytre levnet utenfor samvittighetens dom. Troen retter seg mot Gud, gjeringene mot nesten. Troen svever høyt over alt hva lov heter; gjeringene ligger under loven og er tjenere under alle lover.

Luther.

*Vår Gud han er så fast en borg,
Han er vårt skjold og verge,
Han hjelper oss av nød og sorg
Og vet oss vel å berge.
Vår gamle fiende hård
Til strid imot oss står,
Stor makt og arge list
Han bruker mot oss visst,
På jord er ei hans like.*

*Vår egen makt er intet verd,
Vi var helt snart nedhugne;
Men en går frem i denne ferd,
For ham må allting bugne.
Vil du hans navn få visst?
Han heter Jesus Kristus,
Den høvding for Guds lær,
I ham kun frelse er,
Han marken skal beholde.*

Doctor Martin Luther 1520

Hundreårsjubileet i Orkland

ble en høytidsdag som vil huskes av alle som fikk anledning til å delta. Gudstjenesten ved biskop Godal samlet henved fullsatt kirke, og under organist Olav Høyem Husbys kyndige behandling kom orgelet til full utfoldelse — i samarbeid både med Orkland mannskor og ellers en kraftig menighetssang. Det var skriftlesning ved sokneprest Leergaard, Kristian Fagerli og Jon Ljøkjel foruten at prost Havdal og res. kap. Koren medvirket. I ofring til det fremtidige kapell på Hemnekjølen kom inn kr. 1006.

Ved jubileumsmiddagen på Svorkmo misjonshus for kommunens representanter og en rekke innbudte ellers ble det holdt taler av ordføreren og biskopen og prosten, samt av direktør Per Sandvik som overrakte en sjekk på 1000 kr. som gave fra Orkla Grube-Bolag.

Ved festen om kvelden var også plassene bra besatt i storsalen på Svorkmo samfunnshus der Orkland Bondekvinneklubb hadde stelt istand på beste måte. Orkland mannskor sang også her. Det var taler av prost og biskop, samt avslutningsord ved sogneprest Olsen. Det ble referert telegram fra sokneprest Egil Brekke, Oslo, og fra lærer og klokker Hummelvold, Støren.

Det må føyes til at det fredag 20. var gudstjeneste om formiddagen for skolebarna med fulltallig fremmøte fra Hoston, Brattli, Monset og Arlivoll skolekretser. Det var sang av en gruppe barn fra Arlivoll, og i ofringen til REDD BARN kom inn kr. 121. — Tenåringstreffets kirkekveld samme dag var noe av et bombekudd når det gjaldt tilslutning fra konfirmanter og andre unge. Programmet derimot var bra nok med bl.a. to trompetblåsere. Res.kap. forrettet ved den avsluttede korte ungdomsgudstjeneste, og prost Havdal talte til dem som var møtt frem.

Kirkekonserter den 29. ble også en høytidsstund og hadde tross dårlig vær og føreforhold samlet adskillige tilhørere, vel mest tilreisende utenfra. Sangen fra Orkanger folkeskoles kor, og fra Orkdal mannskor og bl.kor lød fint under kirketaket, delvis ledsaget av orgelspill ved Steinar Jakobsen. Det ble

i det hele en verdig avslutning på jubileumsdagene som vi sier takk for til alle som bidrog hver sitt.

Til slutt tar vi med her en fortegnelse over gaver og blomster om ble gitt ved jubileet:

Fra Orkla Grube-Bolag	kr. 1 000
« Gjertrud Nerås til alterutstyr	« 500
« Orkland Bondelag	« 100
« Sverre Grimsmo, Kr.sund	« 100

Venter de Gamle forgjeves?

De gamle og deres behov for kontakt er satt i sentrum for oppmerksomheten gjennom årets «Brevskriveruke».

«Noen venter på ditt brev» — dette årvisse motto på «Brevskriveruken» i høst har neppe tidligere vært så vel plassert som i år. Den gruppe som er satt i sentrum for oppmerksomheten, er våre eldre — og hvem vet som de hva det vil si å vente? Vi må med skam erkjenne at de ofte venter forgjeves.

I tillegg til den nødvendige påminnelse som «Brevskriveruken» i seg selv gir, følger ukebladet FAMILIEN opp med en spesial-aksjon under mottoet «Gled de gamle —

Fra Orkland Bondekv.lag en tinn offerskål.

Fra Kirkeforeningen 2 sølv blomstervaser til alteret, dessuten 2 hardangersydd duker til småbordene, utført av Anne Dalen. Blomster ble sendt fra Kirkeforeningen på Fannrem, Orkland Bondelag, Menighetssøsterlaget samt fra direktør Per Palmer og kirketjener Grovens.

Dessuten er en hel del større og mindre beløp kommet inn tidligere til feiringen av jubileet.

Hjertelig takk til alle!

send en hilsen». Norske Kvinners Sanitetsforening er den første landsorganisasjon som har svart på FAMILIENS forslag om å opprette en kontaktkrets, der barne- og ungdomsgrupper, søndagsskoleklasser, yngresavdelinger m.m. skal kunne få forbindelse med eldre og deres institusjoner (gjærne ved «adopsjon») og der eldre skal få kontakt med eldre. Også andre organisasjoner og grupper har vist interesse for dette initiativ, som tar sikte på å stimulere interessen for den menneskelige side av eldre-omsorgen.

— Du husker vel mor og far eller bestemor og bestefar med en hilsen nå og da?

En Luther-bønn om brorskap

«Kjære himmelske far, gi meg en inderlig kjærlighet så jeg ser på alle mennesker som mine virkelige brødre og søstre og ber til deg for hver og en av dem slik som det ene barnet ber for det andre til sin far. Gi også alle andre en slik kjærlighet at ingen blant oss søker bare sitt beste. Hjelp oss å elske hverandre som sanne og gode Guds barn og ikke bare kalle deg min far men vår far i himmelen. Kjære Gud, hjelp meg å se inn i hvert menneskes ansikt med en brors blick. Amen.»

Tegnekonkurransen i forb. med 100-års-jubileet

fikk god oppslutning. Bedømmelseskomiteen har plasert Arne Olav Myklegårds tegning som den beste av samtlige. (Heia Monset)!

Ellers ble resultatet som følger:
Småskolen:

1. Age Selbekk, Monset.
2. Kjell Malvin Rye, Brattli.
(Hoston og Arlivoll hadde ikke levert fra denne aldersgruppe).

4.-5. årskull:

1. Stig Edvin Myklegård, Monset.
2. Ole Kristian Fagerli, Arlivoll.

2. Lars Anders L. Opøyen, «
 2. Vemund Koren, «
- 6.-7. årskull:

1. Arne Olav Myklegård, Monset.
2. Randi Elin Tevik, Arlivoll.
3. Ellinor Hoston, Hoston.
4. Stein Tormod Havik, Brattli.

Takk til alle deltagere for utvist interesse!

Takk også til juryen som bestod av lærerne Sofie Kristoffersen og Reidar Buan.

Luther-jubileum i politikkens skygge

Når vi i høst feirer 450 års-jubileum for reformasjonen, kan vi i våre norske menigheter jubilere og feire så mye vi vil i frihet og fred. Vi har stor grunn til å være takknemlige for det, det kan vi minnes om ved å se på Luther-feiringen i det land hvor Luther levde og virket. I Øst-Tyskland ligger Wittenberg og de andre kjente Luther-stedene, og her skulle sentrum for reformasjonsjubileet ligge. Men nettopp her må feiringen foregå i politikkens skygge. Riktignok får kirken i Øst-Tyskland anledning til å gjøre jubileet til en stor kirkefest,

men myndighetene bestemmer hvilke gjester som får lov til å komme utenlands fra til jubileet. Av politiske grunner vil mange av gjestene nektes adgang.

Men det er ikke første gang i de siste 450 år at Jesu Kristi kirke er blitt utsatt for overgrep fra makt-havere. Forsåvidt kan jubileets skygger være en nyttig påminnelse for oss som lever i frihetens idyll: Er vi takknemlige nok? For det er ikke selvsagt at vi får leve i fred og frihet — det forteller både historien og Bibelen.

Tankar kring kyrkja

Kyrkja er sylja i bygda sin barm federnes fagraste eige, allgod ho ligg under åsen varm tung over slektsrøter seige.

Tårnet er teinen som tråden spinn inn i dei blånar bjarte tråden som tvinnar i tidløysa inn frå bekksette bottnom svarte.

Klokkene klemter til høgtida inn kallar til knelande freden hjarta som hamrar i hungrande sinn vaknande vik frå eden.

Ringen, brorskapets bundne band i blod og i kjøtt ei eining strekker si sterke signa hand i møte, med marg og meining.

Altarets evige skirdslings eld ofret vil krosse og kveike lyse i morgon, varme mot kveld styrke dei valne og veike.

Her på den heilage vigde vang trygg inn ved hoggne vegger freden å finne i gløymles fang vi ned oss frå liding legger.

Ung gjennom utaldrar kyrkja ber folkets fagraste tanke, brudlaup og barndåp og bæreferd til draum som til dug å sanke.

Sol skal fløyne om fager dal måne sigle i skyer dogg skal drive i morgon sval og regnet i ville vyer.

Enda skal utgamle kyrkja stå inn gjennom aldrars æve enda skal kolven mot malmen slå tonene leite og leve.

Berast skal barn over vigde skål, brøder i bønner møtast sette i svalgang det heite stål, venskap vernast og røtast.

Enda skal folket fagna sin Gud rette mot himmelen hender, enda så fløymer gudsfreden ut himmelgneist tanken tender.

Om beisk var kalken for adams ætt tårer i blod å tøma Herre, din nåde lat gå for rett landet i livd få bløma!

MENIGHETSBLAD

for Orkdal prestegjeld.
Utgitt av soknerådene i Orkdal.
Kontingent kr. 4,—.
Redaktør:
RES. KAP. EINAR KOREN.
Kasserer:
LÆRER NILS OFSTAD.
For Orkanger:
Anton Hoff og Nik. Konstad.
For Orkdal:
Fru Ingeborg Krogstad Jakobsen.
For Orkland:
Lærer Nils Ofstad.

GEITASTRAND.

Søndag 12. nov. kl. 19 blir det fest i bedehuset på Ofstad. Årets og fjorårets konfirmanter med foreldre innbys særskilt. Ellers er alle velkomne. Tale av Havdal, som også forteller om en tur til Finnmark m/ fargelysbilder. Bevertning.

KREMATORIET PÅ ORKANGER er nå ferdig til å tas i bruk. Litt arbeid står igjen, melder sokneprest Olsen, før alt er som det skal. Men det er altså nå anledning til kremasjon.

UNGDOMSGUDSTJENESTE

blir det i Orkdal kirke søndag 5. nov. kl. 20. Lagskoret fra Follo deltar sammen med en sanger derifra og trompetistene Dagsvik og Bliksås.

FAMILIEGUDSTJENESTENE

som er satt opp i gudstjenestelisten gjør vi også oppmerksom på.

KALLSKAPELLANSTILLINGEN

ble drøftet da biskopen var her i forbindelse med kirkejubileet i Orkland. Han slo fast at den vil bli oppslått ledig så snart det er klart med en høvelig bolig. Formannskapet arbeider med saken.

KAPELL PÅ HEMNEKJØLEN.

Komiteen har nå avsluttet sitt arbeid etter å ha hatt flere møter og befaringer. Saken er oversendt til fellestrådet formann og var satt opp på saklisten i Orkdal sokneråds møte 2. nov.

BESØK FRA INDRE SJØMANNISMISJON

Sekr. Arne Asmervik, Trøndelag krets, viser film og forteller fra arbeidet onsdag 8. nov. kl. 20 på Svorkmo misjonshus.

NORSK MUHAMMEDANER-MISJON I ORKLAND.

Misjonsprest Otto Torvik besøker 19. og 20. nov. distriktet. Søndag forretter han ved gudstjenesten i kirken der det også blir anledning til å gi en gave til misjonen. Møte kl. 20 på Svorkmo misj.hus. Mandag kl. 20 møte på Moe misjonshus.

JULE-MESSE PÅ SVORKMO

til inntekt for misjonshusets drift lørdag 9. des. fra 9, åpent hele dagen. Møte eller fest om kvelden.

En takk

Ofte går tankene nedover til «dalen» og Orkanger.

Det var mange oppgaver, og følgende nok å henge hendene og tankene i.

20 år er gått, 20 år som skulle bli så rike på innhold og gleder. Jeg fikk den lykken å være den første menighetsprest i Orkanger, så vidt vites. I hvert fall for lengere tid. Her skulle arbeidstyngden ligge. Og jeg kjente hjertevarmen hos stedets folk fra første stund. De tok meg opp som en av sine, og delte sine sorger og gleder med meg.

Men jeg hørte også dalen til elers, og fikk ikke så lite å gjøre der også. Sjukehuset lå der og ropte på hjelp. Lenger oppe lå gymnaset med sitt oppkomme av liv og fornyelse for den som fikk lykken å undervise der. Og venneflokket i kretsene syntet meg den store til-liten å bruke meg.

Alt dette er nå minner som blir kjærere for hvert år. Jeg vil takke dere, alle som ga meg disse minnene. Aldri kan det glemmes.

Olav Olsen.

KONTORTID

Soknepresten vil man treffe sikrest før kl. 10 alle dager unntatt mandag og lørdag, og fredag kl. 17-19. Ellers kan tid avtales i telefonen.

Ungdomsspalte

Å tenk på Gud i ungdoms år!
All vokster god må gro um vår
Um han skal grøda gjeva.
So lat då Gud ditt hjarta få
Frå ungdom og til alder grå!
Då vert det lyst å leva.

L. rev. 179. Blix.

MEGARDEN Tenåringstreff på Fannrem 18. 10. samlet 20-30 unge til hyggelig samvær med bl.a. tale av den nye soknepresten.

TENÅRINGSTREFFET på Svorkmo var samlet 25. 10. om et program ved Santalmisjonens ungdomsteam fra Trondheim.

UNGDOMSGUDSTJENESTE 5. 11. kl. 20 ved prost Havdal. Musikk, kor- og solosang.

PÅ MEGARDEN blir det nytt tenåringstreff onsdag 15. kl. 19.

PÅ SVORKMO blir siste ordinære samling for tenåringene dette året onsdag 29. 11. kl. 19.

LYSMESSE blir det i år i Orkdal kirke 17. des. kl. 19, muligens også i Orkland kirke den 10. kl. 20.

FRA KILDENE

For jeg skammer meg ikke ved evangeliet; for det er en Gudskraft til frelse for hver den som tror, både for jøde først og så for greker; for i det åpenbares Guds rettferdighet av tro til tro, som skrevet er: Den rettferdige, ved tro skal han leve.

For Guds vrede åpenbares fra himmelen over all ugudelighet og urettferdighet over mennesker som holder sannheten nede —

Romerbr. 1, 16-18.

Av dypest nød jeg rope må,
O Herre, du mig høre!
Ditt nådes øre merke på
Den bønn jeg frem må føre!
Om du i nåde ei ser bort
Fra all den synd som her er gjort,
Hvem kan da frelst vel blive?

Og er vår synd enn stor og svar,
Enn større er Guds nåde,
Den hjelp som han i hende har,
Er uten mål og måte.
Tross all den synd og sorg er til,
Han hyrden er som frelse vil
Og fri sitt folk av nøden.

L. rev. 43. Luther.

MOES-KYRKJA

Følgende orientering om kirkeforholdene i eldre tid i øvre del av kommunen tør ha interesse. Den ble skrevet av prost Skrondal i anledning gjenåpningen av kirken i Orkland 29. juni 1958, men passer ikke mindre å ta med nå i forbindelse med 100-årsjubileet som nylig er feiret. Selv om noe av det er nevnt og kjent før, tåler det godt å gjentas, ikke minst av hensyn til den yngre generasjon.

Når Moes-kyrkja no er teken i bruk att etter den store restaureringa, (og no og har høgtida 100-årsminnet), kan det høve å minne om at denne kyrkja er det tredje kyrkjehuset i øvre delen av bygda.

Den første var «Løcken Kaaber Werckis Kierke» på Svorkmo. Etter Bergordinantzen hadde partisipantane i eit bergverk plikt på seg til å byggja skule og kyrkje for verksarbeidarane sine. Nokon sers kjær plikt var det nok ikkje for partisipantane. Det gjekk då òg over 20 år etter at gravedrifta var sett igang, før kyrkja var reist. Det er all grunn til å tru at det var den myndige og ihugsame bispen dr. Erik Bredahl som sette kravet igjennom. Først 1675 vart verkskyrkja reist på Svorkmo, men då hadde Bredahl vorte sjuk, så presten Claus Jensen Parelius i Orkdal utførte kyrkjevigsla.

Frå no vart der halde gudsteneste på Svorkmo kvar tredje helg. Med kyrkje og barneskule frå 1680 åra, provianthus og verkskontor vart Svorkmo eit kultursentrum i bygda. Kring kyrkja låg kyrkjegarden. Både kyrkje og kyrkjegard var først og framst for verksfolket, men det vart snart ordna slik at folk frå dei næraste grendene både på vestsida og austsida av elva fekk «stolestader» og gravstader og fekk søkja verksskulen. Kyrkjebøkene viser at mange av verksleiarane frå eldre tid er gravlagt på denne kyrkjegarden.

Denne første verkskyrkja sto til 1816. Ein dag utpå våren eller sommaren det året flaug Svorka slik opp at den tok til å grava seg inn under kyrkjegarden og nærma seg kyrkja. Det må ha vore eit

skakande syn å sjå kistor og likrestar riven vekk av flauten. Folk måtte springe som dei stod og var og rive kyrkja. Staden var no utan kyrkje eit par år til den nye kyrkja vart reist i 1818 på Tallerås, der direktøren budde, på ein stad dei kalla Smedhaugen og vart gjerne kalla Smedhaugkyrkja. Den nye kyrkja var åttekanta og visst noko mindre enn gamlekyrkja. Truleg vart og Smedhaugkyrkja kosta av partisipantskapet. Då verket vart nedlagt i 1845 vart det spørsmål om korleis kyrkje og skule skulle halda fram. Kommunen overtok skulen. Og så stor villskapen og råskapen enn tedde seg, er det underleg å sjå kor folket i grendene kring Svorkmo gjekk saman og ofra for å halde kyrkje og gudsteneste oppe.

Men Tempora mutantur! Tidene vert andre! Då drifta på Løkken frå 1845 for ei tid var for inkje å rekne, vart ikkje veggen på austsida av dalen halden slik istand som før. Trafikken gjennom bygda flytta meir og meir over på vestsida og gjekk over Moe, Ljøkel og Bye. Moe hadde då alt i mange åttled vore lensmannsgard og tingstad frå 1780—90-åra dessutan ekserserplass. Det eine med det andre gjorde vel at bygda vart rådd på å få ny og større kyrkje på vestsida.

Alt først i sekstiåra var ein langt på veg, men så kom hardåra og bygda måtte nytte «kyrkjefondet» til korn- og matkjøp. Men i midten av 60-åra kunne planen realiserast. Reisinga av den nye kyrkja vart overlatt korporal O. T. Rømmesmo. Klokker, altersølv og døpefat fekk ein frå Smedhaugkyrkja — truleg òg lysekrona.

Framimot jul 1867 var kyrkja ferdig og vigsla vart sett til 29. desember — søndag mellom jul og nyår.

Denne kyrkjevigsla må ha vore ei storhending for bygda. Biskop Andreas Grimelund kom frå byen, og då Orkdal og Gauldal enno ver eitt prosti, var prestane tilsagt frå begge dalføre: sokneprest Andreas Lee Bull frå Orkdal, Rambech, Schwabe, Holtermann, Bødtker, Staalsen og Arnesen. Ingen hadde sett så mange prestar samla på ein stad. Biskopen preika over dagens ev. Luk. 2, 33-40: Jesusbarnet og gam-

le Simeon. Då Grimelund var ein av dei mest djupttenkjande teologar på bispestolen i førre hundreåret, kan ein vera viss om at kyrkjelyden fekk noko både for hjarte og tanke. Folksamt var det og. Kyrkja har omlag 700 sitjeplassar, men byggmeister Rømmesmo meinte at 2000 menneske hadde trengt seg saman den dagen.

Årbok for Nidaros bispedømme 1967

Årbok for Nidaros bispedømme kommer i år i sin 20. årgang. I fjor ble hele opplaget revet bort og flere hundre bestillinger kunne dessverre ikke effektueres. Vi tillater oss å nevne den meget positive omtale boken fikk i bl.a. Kirkebladet, hvor den berømmes for sitt allsidige utvalg av stoff og kalles «en virkelig lekker trykksak».

Vi tror at også årets utgave skulle by på et variert og interessant artikkel- og billedstoff. Av innholdet nevner vi historiske artikler fra Hitra, namdalske fjellbygder, om jordefallet i Tiller, Thomas Angell — legatstifteren, fra historien om Olsokfeiringen og om misjonens gjennombrudd i Rindal og Surnadal. En meget leseverdige artikkel om misjon og utviklingshjelp gir glimt fra jordbruksskolen på Madagaskar. Biskopens årsmelding hører naturlig med i Årboken.

Videre har vi interessante artikler om skolen og stofftrengselen, prekenen fra kirkebenken, kirkespillets plass i forkynnelse og liturgi, leirvirksomheten i ungdomsarbeidet og fra restaureringsarbeidet ved Mære kirke. Dessuten inneholder boken to dikt, andakter, biskopens tale ved Falkbergets begravelse og minneartikler.

På forsidebildet har fotograf Forbregd fanget inn korset på kirketomten i fjellbygden Sela i Nord-Trøndelag, en vakker stemning med bud om at Kirken — «står om enn tårnene faller».

Vi vil gjerne anbefale denne bok for våre menighetslemmer. Den eigner seg også ypperlig som julehilsen til inn- og utland.

Boken blir på ca. 120 sider og koster bare kr. 7,—. Den kan bestilles ved alle prestekontor og hos menighetsrådets medlemmer.

Redaksjonskomiteen.

Luthers salmer -- en seiersfanfare

Av soknepr. Jakob Andreas Bakke.

«Intet annet skal skje her enn at vår kjære Herre taler til oss i sitt ord og vi igjen taler til ham i bønn og lovsang». Disse u dødelige ordene talte Martin Luther ved vigslingen av slottskirken i Torgau 1544. Her er det vesentlige sagt om den evangeliske gudstjenestes vesen, men også om salmesangens plass og funksjon.

Det primære og avgjørende er det frelsens ord som Luther viet hele sitt liv til å forklare. Men når ordet griper hjertet, må dette få sin utløsning i menighetssang. Også i romerkirken var det nok sang, men på latin og som en vekselang mellom prest og kor. Det var Luther som på alvor førte folkets sang inn i gudstjenesten. Selv ble han vårens første sanger.

«Kom, Hellig Ånd med skapermakt, opprett hva synd har ødelagt —» synger vi i Landstads malmfulle oversettelse (L.rev. 37). Men det var Luther som ga denne salmen til oss, og han har den fra middelalderkirken.

På samme måte med «Nu beder vi den Hellig Ånd (L.nr. 3), og «O store Gud, vi lover dig» (L.nr. 31). I disse salmene og flere andre bygger Luther på kristenslektenes erfaring. Han brøt med romerkirken. Likevel var han klar over: Det fins en hellig, alminnelig kirke på jorden, samfunnet med alle dem som tror på Kristus. Slik takker Luther for Guds kirke.

Det andre som må sies om Luthers salmer, er at de er mektige personlige trosvitnesbyrd. La oss her bare stanse ved hans første egentlige salme, «Nu kjære menige kristenhet» fra 1523 (L.nr. 42).

Det er Luthers personlige troskamp som skildres her, hans fangenskap under synden og djevelen, men også Kristus som hans eneste tilflukt. Vil vi ha Luthers forløsende og frigjørende budskap i få og enkle ord, skal vi ta for oss denne salmen. For en lovsang over Kristi verk! Skade at den blir brukt så lite! Med sin festlige melodi bør den få lyde i hjem og menighet nå ved Lutherjubileet.

Luthers salmer er en eneste stor seiersfanfare. Det er det tredje som må sies. Vi må huske dette, om vi skal forstå Luthers salmers. Tenk på «Vår Gud han er så fast borg», verdens mest utbredte salme, påskesalmen «Den Herre Krist i dødens bånd» og inngangssalmen «Hold oppe, Gud, hos oss ditt ord». Eller les Bjarne Nordheims fine oversettelse av «Es wolle Gott uns gnädig sein» (i «Med hyllingsljod» 1966, s. 49):

«Så takke, Gud, og prise deg
kvar sjel på jorderike,
ja, heile verda glede seg
for budskap utan like:
at du all heimsens domar er
og mørkers makt kan binde —».

Det er Kristus som den seirende

over verden, synden og døden vi møter her. Et hovedmotiv i Luthers salmer.

Formens enkelhet og klarhet må vi ofte beundre i Luthers salmer. Les bare gjennom julesalmen «Fra himlen høyt jeg kommer her» (L.N. 106). Dette er julebudskapet i folkevisens stil. Så enkelt kan det tales om de høyeste ting. Og så dette himmelske budskap kledt i Luthers enkle, uforgjengelige melodi!

Luther-jubileet skal minne oss om å takke Gud for hans store gave gjennom Luthers salmer. Rent praktisk kan denne takken vise seg ved en salmeaften. Vær ikke redd for å ta fram de mindre kjente Luthers-salmer! La seierstenen i Luthers salmer få lyde, vår tids mennesker trenger den:

«Nu kjære menige kristenhet,
du kommer med lyst og glede,
at vi forsamlet i kjærlighet
må takke vår Gud og kvede —».

Ikke en er glemmt

Av biskop Alex Johnson.

komme på besøk. Men litt redd for å bli glemmt er de aller fleste, mens bare få er oppmerksomme på at vi selv er ytterst glemsomme overfor andre.

Men Gud glemmer ikke en eneste av sine minste små, hvor langt de enn har flyktet bort fra ham, hvor dypt de enn har gjemt seg i synd og vantro. Alle spor av et litet menneskeliv kan være glemmt om 50 år eller mindre, men ikke en av dette menneskes minste tanker eller handlinger eller sorger eller prøvelser er glemmt av Gud. Om han kan få komme til, kan han bruke det alt sammen til å bygge opp et nytt menneske inne i oss, som skal leve evig med Gud i en ny verden.

Det er bare en ting Gud glemmer, men det er til gjengjeld det som mennesker husker best. Gud glemmer våre synder, når vi i Jesu navn ber ham om det. De skal senkes i glemselens hav.

Dette liv var ikke til å holde ut for oss glemsomme og glemte mennesker, om vi ikke visste at vi har en Far i himmelen som aldri glemmer noen av oss.

Havet lukker seg fort over det sunkne skip, men enda merkeligere er det å se hvor hurtig et menneskeliv går i glemme. Det er noen korte år, så er det lille menneskeliv ikke bare forbi, men aldeles glemmt.

Alle hans sorger og gleder, hans livsinnset og hans kjærlighet, alt det som fylte hans liv til randen og gjorde det så uhyre betydningsfullt, — med ett slag er det borte alt sammen. En liten stund kruses havspeilet av minnets bølger, så er også de slettet ut.

Verst er det å bli glemmt i levende live. Intet kan gjøre et barn så panisk redd som tanken på at mor skulle glemme det, intet gjør den gamle så bitter som følelsen av at barna har det alt for travelt til å

GUDSTENER

Søndag 5. nov.:

Orkdal kl. 11. Havdal. Nattv.
Reformasjonsjubileet minnes.
Orkland kl. 11: Koren. Nattv.
Reformasjonsjubileet minnes.
Orkdal kl. 20. Ungdomsgudstj.
Havdal. Musikk, kor- og solo-
sang.

Søndag 12. nov.:

Orkanger. Koren. FAMILIE-
GUDSTJENESTE.
Ustjåren skole kl. 11. Havdal.

Søndag 19. nov.:

Orkland kl. 11: Misj.prest Torvik.
Ofr. til Muhammedanermisj.
Orkdal kl. 11: Koren. Ofring til
felleskirkelige tiltak.
Geitastrand kl. 11: Havdal. Ofr.
til menighetsarbeidet.

50- og 25-årskonfirmantene inn-
bys særskilt.

Søndag 26. nov.:

Orkanger kl. 11: Havdal. Nattv.
Stokkhaugen kl. 11: Koren.

Søndag 3. des.:

Orkland kl. 11: FAMILIEGUDS-
TJENESTE. Koren.
Orkdal kl. 11: FAMILIEGUDS-
TJENESTE. Havdal.

Søndag 10. des.:

Orkanger kl. 11: Koren. Nattv.
Hoston skole kl. 11: Havdal.
Orkland kl. 20: Lysmesse. Koren.

Søndag 17. des.:

Støylen skole kl. 11: Havdal.
Gjølme bedehus kl. 11: Koren.
Orkdal kl. 20: Lysmesse. Havdal.

SLEKTERS GANG

Døpte**Orkland.**

8/10: Arne Asbølmo
Kirsten Selnes, Sissel Blåsmo

Orkdal.

15/10: Jan Ove Gisvoldløkk
Frank Sundli
Wenche Marit Liøkel
28/10: Heidi Andersen.

Orkanger.

15/10: Stig Sundli,
Randi Bjørklund, Eli Bach.
29/10: Stein Arne Jakobsen
Bård Morken
Randi Margrete Strøm.

Vigde**Orkland.**

30/9: Rudolf Blåsberg og
Toril Brattset.
7/10: Arne Gjervan og
Tove Bjerkan.
14/10: Johan Rye og
Gunhild Mogset
28/10: Rolv Harald Kværnvik og
Bodil Rømmesmo.

Orkdal.

7/10: Otto Mjøs og Åse Kjøren
28/10: Atle Martin Dørdal og
Bodil By.

Ivar Olav Viggen og
Ingebjørg Melbye
Jostein Magne Gjønnnes og
Astrid Blomli
Oddvar Frantzvåg og
Ingeborg Synnøve Auset

Døde**Orkdal.**

8/10: Anne Solhusmo, f. 16-9-1876
12/10: Ola Astad, f. 24-4-1896
21/10: Arne Flåskog, f. 20-12-1903.

Orkanger.

23/10: Mette Wiggen, f. 28-6-1891.

Tungen

*En kule kan rikosjettere
og treffe din nærmeste venn
atombomber kan eksplodere
og lemleste kvinner og menn.*

*Et eneste ord sagt i sinne
et eneste strøk av en penn
kan såre den edleste kvinne
og drepe de tapreste menn.*

Th. L.

SØNDAG
er
KIRKEDAG

SØLVVÆRER

til

**BARNEDAP BRYLLUP
KONFIRMASJON**

**JOHN RØHME
GULLSMED - ORKANGER**

«FAMILIEVEGGEN»

Vi lager forstørrelser etter eldre
bilder og garanterer fagmessig
arbeide.

Fotograf Kvarsnes

Foto - Musikk

Orkanger.

Hoff's begravelsesbyrå

Kister og svøp.
Ordner alt.
Begravelsesbil.

Tlf. 66, Orkanger.

Gravmonumenter

i alle prisklasser og modeller
i førsteklasses utførelse
bestilles fra

BERNT GROVEN, Svorkmo
Moe kirke.

LARS FANDREM, Fannrøm
Orkdal kirke.

Monumentene leveres fraktet fritt
og oppsatt.

Luthers hunder

Luther pleide å si: — Jeg har tre
onde hunder: utakknemlighet, hov-
mod og misunnelse. Den som blir
bitt av disse tre hundene, er ille ute.

Hvem er rikest?

I verdens øyne er den rikest som
har fått mest. Men med tanke på
himmelen er den rikest som har gitt
mest. Saken er den, at vi får ved å
gi. Stillestående vann vokser til.
Rennende vann er friskt og rent.

Sett ikke noen grenser for det du
gir — av penger, tid og arbeid. Ved
å gi får du tilbake alt du har gitt
— og enda mer. Du har fått for
intet. Gi da også bort for intet!

F. B. Meyer.

Trykt i: SVORKMO PRENTEVERK